

Minister Klimatu i Środowiska

DLŁ-WNO.050.26.2024.RB
3031546.12199039.9989510
Warszawa, 12-05-2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację Pana Posła Dariusza Piontkowskiego w sprawie wstrzymania pozyskania drewna na części terenów leśnych w woj. podlaskim, K10INT1314, przedstawiam poniższe informacje.

Ad.1

Czy pierwsze spotkania z przedstawicielami branży drzewnej na terenie województwa podlaskiego zweryfikowały plany ministerstwa dotyczące naszego regionu i czy można liczyć na szybkie anulowanie przynajmniej tego fragmentu decyzji z 8 stycznia br. lub bardzo szybką jej korektę?

Na wstępie chciałbym poinformować, że aktualnym priorytetem Ministerstwa Klimatu i Środowiska w zakresie zarządzania lasami jest wzmocnienie funkcji społecznej i przyrodniczej lasów z jednoczesnym zapewnieniem ciągłości funkcji produkcyjnej. Ważne rozmowy z przedstawicielami województwa podlaskiego potwierdzają zrozumienie dla tego priorytetu.

Na podstawie art. 34a ust. 1 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz. U. z 2022 r. poz. 1188, z późn. zm.) w związku z art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1356, z późn. zm.) w dniu 8 stycznia 2024 roku Pani Paulina Hennig-Kloska, Minister Klimatu i Środowiska, wydała polecenie Dyrektorowi Generalnemu Lasów Państwowych wstrzymania/ograniczenia pozyskiwania drewna w lasach znajdujących się w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe w terminie do 30 czerwca 2024 r. w wybranych lokalizacjach określonych wraz z wytycznymi w załączniku do polecenia. Wydanie wskazanego polecenia było nie tylko zasadne, ale

i niezbędne wobec groźby przeprowadzenia rębni mogących prowadzić do utraty walorów przyrodniczych terenów, w tym planowanych form ochrony przyrody.

Wytyczne zostały przekazane Dyrektorowi Generalnemu Lasów Państwowych, który odpowiada za ich praktyczne wdrożenie.

W związku pojawiającymi się pytaniami interpretacyjnymi w zakresie realizacji polecenia z dnia 8 stycznia br. wypracowano dodatkowe wytyczne doprecyzowujące (przekazane Dyrektorowi Generalnemu Lasów Państwowych pismem z dnia 23 stycznia br.), które wyjaśniają, że ww. polecenie dotyczy wyłącznie wstrzymania działań z zakresu pozyskania drewna. Oprócz pozyskania drewna na wszystkich pozycjach można prowadzić prace, które nie wiążą się z pozyskaniem drewna, a służą w szczególności:

- hodowli lasu,
- ochronie przyrody,
- ochronie lasu i ochronie przeciwpożarowej,
- realizacji gospodarki łowieckiej,
- realizacji zadań z zakresu turystyki oraz utrzymania obiektów infrastruktury turystycznej i kontynuacji rozpoczętych inwestycji.

W szczególności polecenie z dnia 8 stycznia 2024 r. roku nie wprowadza ograniczeń dotyczących:

- użytkowania dróg, prowadzenia gospodarki łąkowo-rolnej, dzierżaw gruntu na cele rolnicze, wystawiania pasiek, w tym na gruntach leśnych,
- realizacji remontów, napraw, utrzymania drożności istniejących rowów, jak również realizacji inwestycji w infrastrukturę istniejących dróg i szlaków, które są niezbędne do przemieszczania się ludności, transportu surowca drzewnego, ochrony przeciwpożarowej, zapewnienia bezpieczeństwa publicznego oraz wykonywania przez uprawnione organy Państwa wszelkich działań wynikających z obowiązków tychże organów, a które przebiegają przez tereny wyłączone z użytkowania lub o ograniczonym użytkowaniu,
- kontynuacji zadań obligatoryjnych i fakultatywnych wynikających z planów zadań ochronnych (PZO) dla obszarów Natura 2000 (np. koszenie, wypas, itp.), z wyjątkiem zadań skutkujących pozyskaniem drewna,
- utrzymywania infrastruktury krytycznej (gazociągi, rurociągi itp.), linii energetycznych, utrzymania pasa granicznego w stanie bez drzew, dopuszczenie dotyczy również przekazywania terenów pod zaplanowane inwestycje celu publicznego,

- przemieszczania surowca z pozycji nieobjętych ograniczeniem przez drogi i szlaki operacyjne przebiegające przez powierzchnie wyłączane z użytkowania lub o ograniczonym użytkowaniu, jak również realizacji zrywki i wprowadzenia do ewidencji pozyskanego drewna, w przypadku, gdy na powierzchniach wyłączonych z użytkowania znajduje się surowiec drzewny pozyskany przed dniem 8 stycznia 2024 r.

Możliwe są również niezbędne prace służące zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego oraz ochrony życia, zdrowia i mienia, prace związane z utrzymaniem pasa drogi granicznej, jak również niezbędne prace związane z monitoringiem i prognozowaniem zagrożeń dla drzewostanów, także gdy metodyka wymaga ścinania drzew próbnych, pod warunkiem przekazania następczej informacji o takich przypadkach z zachowaniem drogi służbowej. W takich przypadkach należy pozostawić biomasę na gruncie do naturalnej mineralizacji.

W razie ujawnienia pilnych okoliczności, które wymagałyby zastosowania odstępstwa od polecenia, Ministerstwo Klimatu i Środowiska skierowało prośbę do Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych o przekazywanie informacji wraz z opisem sytuacji, propozycją rozwiązania i uzasadnieniem. Wyjaśniam również, że w uzasadnionych sytuacjach istnieje możliwość modyfikacji ograniczeń. Podstawą do odstępstwa są w szczególności zidentyfikowane w terenie potrzeby ochrony lasu, ochrony przyrody, jak również trwające projekty inwestycyjne.

Ad. 2

Z kim na terenie województwa podlaskiego, poza jednym skrajnym aktywistą ekologicznym, konsultowano decyzję z 8.01. br. o wstrzymaniu pozyskania drewna na części terenów leśnych?

Uprzejmie informuję, że w procesie wyznaczania obszarów, o których mowa w przedmiotowym załączniku, brali udział przedstawiciele MKiŚ oraz przedstawiciele organizacji społecznych działających na rzecz ochrony lasów, jak również autorytety naukowe w dziedzinach przyrodniczych, zmian klimatu i leśnictwa.

Dla każdego miejsca byli to inni lokalni eksperci – leśnicy i biolodzy, znający specyfikę poszczególnych obszarów: (np. w Puszczy Boreckiej – Pan Andrzej Sulej; na obszarze Bieszczad i okolic – Pan Piotr Klub; w Puszczy Knyszyńskiej – Pan Adam Bohdan; dla okolic Wrocławia – Pan Paweł Kisiel, w Puszczy Augustowskiej – Pani Dorota Zawadzka, doktor habilitowany nauk leśnych, prof. UŁ).

Organizacje działające na rzecz ochrony lasów, od objęcia stanowiska przez Panią Minister Paulinę Hennig-Kloskę, aktywnie włączyły się w działania na rzecz wzmocnienia ochrony lasów, zgłaszając obszary leśne, które powinny zostać objęte wzmocnioną ochroną ze względu na walory przyrodnicze lub pełnione funkcje społeczne. Głos i aktywność tych organizacji są cenne.

Polecenie z 8 stycznia 2024 r. wraz z załącznikiem jest aktem Ministra Klimatu i Środowiska.

Ad. 3

Czy Pani minister podejmując decyzję o wstrzymaniu pozyskania drewna zdawała sobie sprawę ze skali tej decyzji dla branży drzewnej na terenie województwa podlaskiego i jej skutkach gospodarczych oraz społecznych?

Zgodnie z posiadanymi informacjami należy wskazać, że w ramach polecenia z 8 stycznia br. poziom realizacji założeń dotyczących pozyskania drewna wynosi na terenie RDLP Białystok ok. 85,8%. Oznacza to, że z łącznego rozmiaru pozyskania drewna wynikającego z umów dla wszystkich grup czynności, który wynosił 1 157 793 m³, szacowany rozmiar pozyskania drewna możliwy do realizacji po 8 stycznia br., przy założeniu obowiązywania polecenia do końca 2024 r., dla wszystkich grup czynności wynosi 992 906 m³.

W poniższej tabeli dla RDLP w Białymstoku wskazano wartość prac związanych z pozyskaniem drewna wynikających z umów z zakładami usług leśnych oraz wartość pozostałych prac wynikających z umów z zakładami usług leśnych oraz szacowane wartości umów po wprowadzeniu polecenia z 8 stycznia br. Łączna szacunkowa wartość utraty przychodów wynosi dla wszystkich zakładów usług leśnych ok. 12,831 mln zł w przypadku umów na pozyskanie drewna oraz ok. 705,5 tys. zł w przypadku umów na pozostałe prace możliwe do realizacji.

Wartość brutto w PLN dla wszystkich prac związanych z pozyskaniem drewna wynikających z umów	99 025 968,75 zł
Szacunkowa wartość brutto w PLN dla wszystkich prac związanych z pozyskaniem drewna, możliwych do realizacji po ograniczeniach z 8 stycznia 2024 roku, przy założeniu ich obowiązywania do końca 2024 roku	86 194 417,21 zł

Wartość brutto w PLN dla pozostałych prac wynikających z umów	65 737 848,41 zł
Szacunkową wartość brutto w PLN dla pozostałych prac, możliwych do realizacji po ograniczeniach z 8 stycznia 2024 roku, przy założeniu ich obowiązywania do końca 2024 roku	65 032 319,10 zł

Ministerstwo Klimatu i Środowiska jest w stałym kontakcie z Regionalnymi Dyrekcjami Lasów Państwowych w celu wypracowania mechanizmu zapewnienia Zakładom Usług Leśnych wykonania umów w zakładanym zakresie.

Ponadto, Ministerstwo Klimatu i Środowiska prowadzi bieżące rozmowy z przedstawicielami branży drzewnej i zakładami usług leśnych. Temu celowi służy również powołany Zespół *do spraw wzmocnienia ochrony lasów cennych przyrodniczo i ważnych społecznie*. Do udziału w pracach Zespołu zaproszeni zostali także przedstawiciele zakładów usług leśnych oraz przemysłu drzewnego. Przedstawiciele ww. interesariuszy zostali również zaproszeni do uczestnictwa w Ogólnopolskiej Naradzie o Lasach, która odbyła się w dniach 22-23 kwietnia b.r. w Warszawie. Narada obejmuje cykl spotkań eksperckich, których celem jest wypracowanie kierunkowych wytycznych oraz rekomendacji dla MKiŚ dotyczących kierunków reformy modelu gospodarki leśnej. Podczas prac szczególna uwaga poświęcona jest wypracowaniu i przyjęciu rozwiązań prawnych, które zabezpieczą stabilne warunki funkcjonowania przemysłu drzewnego i sektora usług leśnych, jak również zniwelują, lub zrekompensują możliwe negatywne skutki gospodarcze.

Zgodnie z założeniami przedstawionymi podczas konferencji prasowej w dniu 25 kwietnia br. przez Panią Minister Paulinę Hennig-Kloskę moratorium na ograniczenie wycinki lasów będzie kontynuowane, Lasy Państwowe przedstawią jego aktualizację z zastrzeżeniem, że łączny obszar nie może być mniejszy niż wynikający z polecenia z dnia 8 stycznia br. uwzględnione zostaną uwagi strony społeczno-przyrodniczej. Aktualizacja powinna zachować ideę ochrony najcenniejszych drzewostanów oraz uwzględniać prowadzenie prac przez lokalne przedsiębiorstwa leśne – ZUL-e. Chciałbym wskazać, że w dniu 26 kwietnia br. Minister Klimatu i Środowiska wydał polecenie Dyrektorowi Generalnemu Lasów Państwowych przeprowadzenia konsultacji społecznych i przedstawienia, w terminie do dnia 15 czerwca 2024 r., uzasadnionych propozycji aktualizacji terenów wstrzymania/ograniczenia pozyskiwania drewna w lasach objętych poleceniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 8 stycznia 2024 r., wraz z protokołem z przeprowadzonego procesu partycypacji społecznej.

Należy także dodać, że Ministerstwo Klimatu i Środowiska zmieniło dotychczasową politykę w sprawie stosowania certyfikacji FSC w jednostkach Lasów Państwowych, podejmując obecnie działania w celu przywrócenia certyfikacji FSC w Lasach Państwowych. Działania wpisują się w oczekiwania polskich przedsiębiorców przemysłu drzewnego, którym zależy na dostarczaniu na rynek, również rynek zagraniczny, produktów certyfikowanych cieszących się większym uznaniem wśród konsumentów. Stanowią także odpowiedź na postulaty organizacji przyrodniczych i społecznych zwracających uwagę na potrzebę prowadzenia zrównoważonej polityki leśnej wzmacniającej funkcje przyrodnicze i społeczne lasu. 29.02.br. odbyło się spotkanie przedstawicieli Ministerstwa oraz Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych z organizacją FSC International. Zarówno Lasy Państwowe, jak i przedstawiciele FSC wyrazili dobrą wolę dążenia do porozumienia w zakresie kształtu nowej umowy licencyjnej na znak towarowy FSC. W tym celu został powołany Zespół roboczy, który już rozpoczął prace nad szczegółowymi rozwiązaniami służącymi przywróceniu certyfikacji FSC w skali ogólnokrajowej. Pierwszym krokiem będzie dążenie do przywrócenia certyfikatu dla Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku. Niniejsze działania zbiegają się w czasie z aktualnie prowadzoną przez organizację FSC rewizją standardu krajowego dla Polski, którego ostateczna wersja zostanie prawdopodobnie opublikowana w maju br. Po okresie przejściowym, najwcześniej w grudniu 2025 r., nowy standard zastąpi dotychczasowy. W efekcie dotychczasowej polityki, certyfikat FSC posiadały Dyrekcje Regionalne Lasów Państwowych w: Szczecinie, Katowicach, Zielonej Górze i Szczecinku. Obecnie, korzystając z możliwości tzw. derogacji certyfikacji, Dyrekcja Regionalna Lasów Państwowych w Szczecinie przystąpiła do audytu i w trybie ekstraordynaryjnym uzyskała przedłużenie certyfikatu FSC do 15.10 br., natomiast Dyrekcja Regionalna Lasów Państwowych w Katowicach, również po pozytywnie zakończonym audycie, oczekuje na decyzję o przedłużeniu ważności certyfikatu, co może nastąpić w najbliższych tygodniach. Dyrekcja Regionalna Lasów Państwowych w Zielonej Górze i Dyrekcja Regionalna Lasów Państwowych w Szczecinku nadal posiadają aktualne certyfikaty FSC.

Ad. 4

Czy planowane są jakiegokolwiek działania finansowe, interwencyjne, osłonowe ze strony administracji rządowej, skierowane do branży drzewnej, aby uchronić ją przed poważnym kryzysem, upadłościami firm i masowymi zwolnieniami pracowników?

Uprzejmie informuję, że Ministerstwo Klimatu i Środowiska prowadzi rozmowy z Ministerstwem Rozwoju i Technologii mające na celu zbadanie możliwości pozyskania funduszy na przekwalifikowanie profilu działalności dotkniętych zmianami zakładów usług leśnych np. w kierunku prowadzenia prac ochronnych na terenach leśnych, a także uruchomienia przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii mechanizmów wsparcia finansowego dla przedsiębiorstw.

W dniu 15 marca 2024 r. kierownictwo Ministerstwa Klimatu i Środowiska we współpracy z Lasami Państwowymi przekazało dziewięć rekomendacji, dotyczących zmian w gospodarce leśnej w Polsce pod nazwą „Pakietu dla przemysłu drzewnego”. Składa się on z następujących działań:

1. Zwiększenie procenta puli drewna przeznaczonej dla stałych, sprawdzonych klientów.
2. Większe premiowanie przy sprzedaży intensywności przerobu drewna – im bardziej korzystne dla gospodarki, zaawansowane (głębsze) wykorzystanie drewna, tym większa premia.
3. Oferowanie produktu drzewnego dostosowanego do potrzeb polskich nabywców, a nie zagranicznych np. z Dalekiego Wschodu.
4. Proklimatyczną lokalność – premia dla kupców przerabiających drewno bliżej miejsca pozyskania, aby uniknąć zbędnie generującego CO₂ nieracjonalnego transportu drewna.
5. Eliminacja nieuczciwych kupujących przez efektywną kontrolę rzeczywistego sposobu i miejsca przerobu drewna. Przedsiębiorcy unikający kontroli nie otrzymają punktów.
6. Eliminację zjawiska sztucznego popytu na drewno.
7. Większą stabilność i pewniejszą przyszłość, łatwiejsze planowanie – wprowadzenie opcji półrocznej umowy na zakup drewna.
8. Transparentność sprzedaży drewna – pełna jawność nabywców i wartości umów, w tym deklaracji przerobu.
9. Uwolnienie dla przemysłu drewna pełnowartościowego, grubego, które dziś jest używane w energetyce. zdefiniowanie kategorii drewna energetycznego.

Powyższe działania mają na celu polepszenie sytuacji przedsiębiorców z branży drzewnej. Pakiet ten, został stworzony na bazie licznych postulatów stowarzyszeń i organizacji zrzeszających przedsiębiorców branży drzewnej. Przed 2024 r. nie było takiej otwartości Ministerstwa Klimatu i Środowiska na dialog z przemysłem drzewnym, co przyznają sami przedsiębiorcy np. na komisji sejmowej. Przedstawiony pakiet wyznacza kierunek zmian,

który obecnie przeformułowany jest na konkretne wdrożenia. Należy podkreślić, że rozmowy z wieloma interesariuszami wskazują na zadowolenie z podjętych działań. Szczegółowe rozwiązania zostaną wypracowane na dedykowanych temu tematowi spotkaniach z przedstawicielami przemysłu drzewnego, Lasów Państwowych oraz strony społecznej. Przeprowadzona ponadto zostanie przez Lasy Państwowe, we współpracy z Ministerstwem Klimatu i Środowiska, ankieta wśród nabywców drewna (z uwzględnieniem ich charakteru), właśnie po to, aby ostateczne rozwiązania wypracowane w dialogu precyzyjnie i konkretnie odpowiadały na ich potrzeby.

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Mikołaj Dorożala
Podsekretarz Stanu z
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów